

ere foreflaaede for den nævnte Ret. Jeg vil imidlertid bede det høie Things Medlemmer bemærke, at man her gjendriver en Indbending paa en Maade, der ganske vist ikke kan betragtes som heldig. Grunden til, at man vil overlade Sø- og Handelsretten det frie Skjøn, er den, at man mener, at de Mænd, som danne den, ere saaledes stillede, at de bedst maae kunne fyldestgjøre Retfærdigheden paa den Maade, og at de gennem Vidernes Forklaringer og hvad dermed staaer i Forbindelse kunne tilvinde sig en selvstændig Overbevisning. Nu vil man overføre dette paa Høiesteret, men der er jo slet ikke den samme Grund tilstede, som maatte være bestemmende med Hensyn til Sø- og Handelsretten, fordi Høiesteret staaer udenfor hele Paavirkningen af de Forhold, man anfører til Støtte for, at Afgjørelsen efter det frie Skjøn skal gjælde med Hensyn til Sø- og Handelsretten, og denne Omstændighed vil netop være tilstrækkelig til, at Resultatet maa blive, at Høiesteret, om man gjør de samme Regler gjældende for den i de her omhandlede Sager, ikke vil kunne benytte de Omstændigheder, der for Sø- og Handelsretten skulle have væsentlig Indflydelse med Hensyn til Afgivelsen af det frie Skjøn. Den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds (A. Hage) udhævede meget stærkt, at en Grund, hvorfor man ialtfald maatte gaae ind paa dette Endringsforslag, var den, at man derved meget bedre kunde komme til det i sig selv villige Resultat; men jeg troer, at Spørgsmaalet om Villighedens Indflydelse ligger ganske udenfor det, hvorom der her er Tale, thi her tales kun om, hvad der maa anses som beviist. Her er slet ikke Spørgsmaal om noget Villighedshensyn, men det, hvorom der bliver Spørgsmaal, er: Hvad er i denne Sag Samhed med Hensyn til det Faktiske? Villigheden kommer bagester. Naar der er beviist, hvad der skal bevises, saa skal Villigheden anvendes, saa skulle Rettens Medlemmer gaae ind paa en Undersøgelse af, hvor den meget strenge Ret ophører, og hvor det begynder, der ikke kan gaae ind under de almindelige Regler; saa skulle de gaae ind paa Villighedshensynet. Det høitærede Thing kan i den Henseende forkaste Endringsforslaget og tage Lovforslaget, som det er, uden i mindste

Maade at komme til at virke paa eller gaae Villighedshensynet for nær, thi naar Rettens Medlemmer først have fundet, at det er beviist og det er ikke beviist, saa staaer hele den Mark aaben, hvorpaa de aldeles uhindrede kunne bevæge sig, og hvor de kunne tage alle de Villighedshensyn, hvortil de maatte finde sig opfordrede.

Jeg skal kun tilføje en Bemærkning, der vel ikke staaer i nøie Forbindelse med det foreliggende Punkt. Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) bemærkede, at det, Endringsforslaget berører, ialtfald vilde have sin Plads i en Handelslov. Jeg troer ogsaa, at det slet ikke er heldigt paa denne Maade at indbringe dette Spørgsmaal, men jeg benytter Leiligheden til at bemærke, at jeg efter den Anledning, som en Lov, der, hvis jeg ikke huffer feil, ogsaa idag er opført paa Dagsordenen til 1ste Behandling, har givet, har sat mig i Virksomhed for at faae de fornødne Skridt foretagne til Udarbejdelsen af en ny Handelslov, fordi jeg troer, at det er Noget, hvortil vi allermest have Trang, og jeg tør vel haabe, at Thinget ogsaa deri vil finde et Vidnesbyrd om, at min Mening ikke er ubetinget at holde fast ved det Bestaaende. Jeg antager imidlertid, netop saaledes som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) bemærkede, at Handelsloven er det Sted, hvor de her omhandlede Bestemmelser i deres hele Omfang skulle optages.

Jeg kan saaledes ikke Andet end indstændig anbefale det høitærede Thing ikke at tage Endringsforslaget tilfølg.

S. Hage: Jeg kan ikke andet end udtale min Glæde over den Maade, hvorpaa Modstanderne af det her foreliggende Forslag have udtalt sig; deels den Maade, hvorpaa de have behandlet det, og deels de Indrømmelser de have gjort med Hensyn til Principet i og for sig, have ikke ringe Vægt. Jeg har ikke kunnet overbevise mig om Rigtigheden af de Grunde, der ere blevne anførte; Sagen har jo nu gjentagne Gange været forhandlet, men jeg vover dog endnu at dvæle nogle Dieblikke ved den, fordi jeg tillægger den saa stor Be-